

**Farg`ona viloyati xalq ta`limi
boshqarmasi**

**Bag`dod tumani Xalq ta`limi
muassasalarini metodik ta`minlash va
tashkil etish bo`limiga qarashli
2-umumiy o`rta ta`lim maktabining
tarix fani o`qituvchisi**

Imomaliyeva Muyassarning

**Malaka oshirish kursida
5-sinf O`zbekiston tarixi bo`yicha
yozgan bir soatlik**

**DARS
ISHLANMASI**

Darsning texnologik xaritasi

Fan: Tarix **Sinf:** 5-sinf

Mavzu: QADIMGI DUNYONING ETTI MO`JIZASI.

Kalit so`zlar totemlik ,animiylik, fetishlik, sexrgarlik

**Mavzuning qisqacha ta`rifi:** qadimgi dunyoning utti mo`jizasi xaqida ma`lumotlar berish

O`quv jarayonini amalga oshirish texnologiyasi

Metod: Aqliy xujum”, ”Hikoya-suxbat”. metodi’. ”Idrok xaritasi” **Shakl:** savol javob

Vositalar: 1) Darslik 2) Tarixiy xarita , O`zbekistonning siyosiy-ma`muriy xaritasi 3) Kompyuter, videoproektor 4) test banki 5) tarqatma material 6) Vatman qog`oz, flamaster, doska, bo`r

Nazorat: og`zaki nazorat, o`z-ozini boshqara olish

Baholash: Besh ballik reyting tizimi asosida, rag`batlantirish

Darsning maqsad va vazifalari:

**Ta`limiy:** o`quvchilarga qadimgi dunyo yetti mo`jizasi xaqida ma`lumot berish

Tarbiyaviy: O`quvchilarni vatanparvarlik , xalqparvarlik ruhida tarbiyalash, o`z xalqi tariga qiziqish uyg`otish, moddiy-ma`naviy meroslarini asrab-avaylashga o`rgatish

Rivojlantiruvchi: Og`zaki nutqlarini o`stirish, mavzu va matn ustida ishlash ko`nikmalarini shakllantirish

Kutilayotgan natijalar:

Bilim: Yangi bilimlarni egallaydi, nutqi rivojlanadi, mavzu belgilangan vaqt ichida barcha o`quvchilar tomonidan o`zlashtiriladi.

**Ko`nikma :** Darsga nisbatan qiziqish uyg`onadi, mustaqil fikrlash, axborot olish va tarqatish ko`nikmalari

Malaka: Qisqa vaqt ichida ko`p ma`lumotga ega bo`ladi va tahlil qila oladi, xotirasi kuchayadi

Dars jarayoni va uning bosqichlari:

Ishning nomi	Bajariladigan ish mazmuni	Metod	vaqt
1-bosqich; Tashkiliy qism	A) Salomlashish, davomatni aniqlash, ishchi muxitni yaratish B) Yangiliklardan xabardor bo`lish	Guruhlarga bo`lish	3 daqiqa

2-bosqich; O`tilgan mavzuni takrorlash	O`quvchilar kichik guruhlariga bo`linadi.Guruhlarga oq qog`oz, flamaster va savollar yozilgan kartochka tarqatiladi	Slayd taqdimoti Galereya metodi	12daqqa
3--bosqich; Yangi mavzuning bayoni	Hikoya-suhbat usulida dunyoning yetti mo`jizasi bilan tanishtirish	Hikoya-suhbat usuli	20daqqa
4-bosqich; Mustaxkamlash	O`tilgan darsni qanday o`zlashtirganliklari va uni xotirada yanada mustaxkamlash maqsadida “Aqliy xujum”ga o`tiladi. Har bir o`quvchiga tegishli ravishda savollar beriladi.Guruhlar ishtirokiga ko`ra ballanadi.	Aqliy hujum metodi	6daqqa
5-bosqich Baholash Dars yakuni	Dars davomida faol qatnashgan o`quvchilar va guruhlar ball asosida rag`batlantirilib boriladi.Umumiy ballar e`lon qilinadi.Yuzaga kelgan savollarga javob beriladi	Reyting tizimi asosida Ballash,rag`batlantirish	2daqqa
6-bosqisch Uyga vazifa	1)Mavzuni mustaxkamlab o`qish,savollarga javob topish 2)Idrok xaritasini yaratish. 3)Yangi mavzu bilan tanishib kelish.		2daqqa

QADIMGI DUNYONING ETTI MO`JIZASI.

- 1.Misr exromlari.**
- 2.Bobil osma bog`lari.**
- 3. Mabuda Artemida ibodatxonasi.**
- 4. Olimp xudosi Zevsning haykali.**
- 5. Quyosh xudosi Gelios haykali.**
- 6. Aleksand mayog`i.**
- 7. Galikarnas maqbarasi.**

Quyida bularning har biri haqida bilib olasiz.

Misr exromlari—eng ulkan exromni biravn Xeops qurdirgan bo`lib, uning balandligi 146,5m, poydevorning to`rttala tomoni 233m bo`lgan. Bu exrom 40 yilda qurilib, 2 mln 300 000 ta tosh sarflangan, eng kichik toshning og`irligi esa 2,5 tonna bo`lgan.

**Bobil osma bog`lari**- meloddan qariyb 600 yil avval Bobil podshosi Navuxodonosor o`zining rafiqasiga Malika Semiradaga atab 4 qavatli saroyida bog` barpo etgan.

Olimp xudosi Zevs haykali- Zevs yorug` osmon degan ma`noni bildiradi. Haykalning H-12 m boqilib mashhur haykaltarosh Fidiy tomonidan yaralgan.

Ma`buda Artemida ibodatxonasi- xozirgi Turkiya xududida joylashgan. Artemida hosildorlik, ov, oy mabudasi. Ibodatxonani 18 m ustunlar suyab turgan. Bu mo`jizaviy ibodatxona 100 yil saxlanib qolgan.

Quyosh xudosi Gelios Haykali-brozadan ishlangan bo`lib, bo`yi 32 m, haykalni haykaltarosh Xoris 12 yil davomida yaratgan. Mil. Avval 224 yil zilzila oqibatida vayron bo`lgan.

**Aleksandir mayog`i**- milyon yil avval 283 yil Faros orolida bunyod etilgan, balandligi 120 m, gumbazining ustiga dengin xudosi Koseydonning 7 m. li haykali o`rnatilgan.

Galikarnas maqbarasi-milyon yil avval 353 yilda podsho Mavsol tomonidan qyirilgan. Binonig kengligi 66 m, uzunligi 77 m, balandligi 46 m.